

308

EL BUTLETÍ

UNIÓ EXCURSIONISTA DE VIC octubre/novembre/desembre 2019

ÍNDEX

ÍNDEX 2

EDITORIAL 3

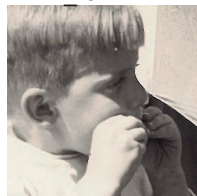
154.492

ESQUÍ DE MUNTANYA 5

El Damavand amb esquís

ENTITAT 13

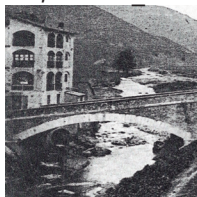
Els nens de Valldeneu

100 ANYS 21

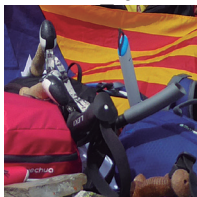
1919

AQUÍ, ARA I AHIR 22

El pont vell de Campdevànol

COL·LECTIVES 23

El pic de Pala Clavera

LA FOTO 26

EL LLIBRE 27

NOTÍCIES 28

AGENDA 31

Equip de redacció:

- Joan Conill (Cap de redacció)
- Albert Baucells
- Pep Fusté
- Miquel Gracià
- Marta Parés
- Xevi Roviró
- Lluís Santanach

Col·laboren en aquest número:

Antoni Massagué: Esquí de Muntanya
Marta Gallach i Xavier Tarradas: Col·lectives
Jordi Anglada: El Llibre

Casa Galadies Carrer de la Riera, 22 08500 VIC
Tel. 93 885 51 20 unioexcursionistavic.org

Disseny i impressió

Pla Valldaura Disseny SCP
Dipòsit legal B-20.126-95

Portada

El cim del Damavand (Iran)
Foto: **Col·lecció A. Massagué**

Tot el que s'expressa en els articles del BUTLLETÍ és responsabilitat dels seus autors

154.492

Des de fa uns anys, les entitats esportives com la nostra, estem passant per uns moments de canvis profunds. Canvis referents al que busquen els socis, canvis a l'entorn on ens movem i canvis en les normatives legals que se'ns apliquen.

Parlant amb presidents d'entitats amb un munt d'història, siguin centres petits o grans, tots coincidim en els mateixos punts pel que fa als importants canvis que hem de gestionar. El primer d'ells, és el canvi a nivell global, del que actualment esperen els socis d'una entitat excursionista.

Si fem memòria, i ens remuntem trenta-cinc o quaranta anys enrere, abans del canvi del mil·lenni, les entitats eren el punt de trobada dels socis per organitzar les sortides, fossin d'un sol dia, de cap de setmana o més llargues. Era un lloc de socialització molt interessant, fins al punt de què, en alguns centres, fins i tot disposaven d'un servei de bar. D'aquests punts de trobada en sortien colles a partir de les quals s'organitzaven sortides col·lectives, cursos, expedicions, etc.

Ara mateix, aquest punt de trobada i de socialització el porta tothom al mòbil i els espais físics de les entitats han quedat relegats a un segon pla i estan infrautilitzats. Per cert, aprofito per recordar que la nostra sala d'actes de la casa Galadies, està disponible per tothom que la necessiti, sigui per passar les imatges de les vacances o pel que calgui.

L'entorn on ens movem i el nostre ecosistema com entitat ha canviat i està canviant contínuament, amb botigues que es converteixen en clubs i noves empreses d'esports d'aventura i guies de muntanya que surten i es busquen la vida, any rere any, fent competència a les entitats excursionistes.

Respecte al tercer canvi, potser el més seriós que ens està afectant, és el canvi de les normatives legals que se'ns apliquen, equiparant-nos a un empresa normal i corrent, amb declaracions d'impostos anuals, amb la contractació de personal per tenir a tothom assegurat o amb les normatives mediambientals o les de protecció civil.

Tota aquesta escudella barrejada de diferents normatives, ens té ben distrets, i una de les lleis que ens afecta, està encarant la recta final per a ser modificada. Estic parlant de la Llei General de l'Esport de Catalunya que data de 31 de juliol de l'any 2000.

Ara mateix, aquest punt de trobada i de socialització el porta tothom al mòbil.

Aquesta modificació, està pensada des de la base per aconseguir la igualtat efectiva de l'esport femení, la tolerància zero a la violència i a la discriminació, la potenciació de l'esport dels discapacitats, la millora de la promoció de l'esport base, de la tecnificació dels esportistes i de la seva projecció internacional. Es va iniciar el 2014 amb un treball d'anàlisi dels sistemes esportius més avantguardistes en l'àmbit internacional, seguit d'una campanya de promoció de la idea i d'una recollida de signatures per presentar una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) al Parlament de Catalunya.

Per tirar endavant una ILP, avui calen 50.000 signatures. En aquest cas, se n'aconsegueixen 154.492, que van permetre presentar aquesta ILP al Parlament el 2018 i ara està apunt d'aprovar-se.

Aquesta quantitat de signatures recollides, dóna una indicació de que és una ILP amb un gran recolzament social. Tan de bo permeti resoldre alguns dels problemes que patim les entitats esportives i ens facilitin una mica més la nostra feina de cada dia.

Jaume Anglada i Dordal

President de la Unió Excursionista de Vic

ESQUÍ DE MUNTANYA

EL DAMAVAND AMB ESQUÍS

Fent camí cap al cim més alt de l'Iran

Després de mitja hora per un camí ben fresat, encentem les primeres rampes de neu.

El passat mes de maig, vaig tenir l'oportunitat d'anar al cim del Damavand. Va ser en ocasió del *Damavand Festival*, una competició d'esquí de muntanya organitzada per l'Iran Seven Summits Skimo Club i coordinada per l'amic Hosein Salehi, àrbitre internacional ISMF. Es tracta d'una competició programada a les ISMF Series amb l'objectiu de promoure l'esquí de muntanya arreu del món. Si bé les competicions tenien un format molt casolà, doncs es tractava d'un sprint i d'una cursa vertical, l'objectiu final d'assolir el cim del Damavand un cop acabades les proves, ens atreia molt.

Hi vaig anar conjuntament amb tres esportistes de la Selecció Catalana d'esquí de Muntanya de la FEEC, la Júlia Casanovas, en Jordi Alís i en Pau Coll.

Iran és una república islàmica amb força entrebancs polítics per part de la comunitat internacional, sobretot per part dels Estats Units d'Amèrica, tot i això, l'acollida que vam tenir va ser molt bona i la situació política no va afectar per res la nostra estada al país. Cal dir però, que aquest no és un país fàcil; tot i haver-hi vols regulars, es necessita disposar d'invitació, visat i haver contractat una assegurança d'accidents per entrar-hi (en aquest

Arribant al refugi Bargah Sevom.

cas la llicència de la FEEC ens va servir), requisits indispensables que es miren amb lupa a immigració quan hi aterres; en cas contrari, no tenen cap mirament en què contractis al mateix aeroport el vol de tornada. Pel que fa a la moneda, és gairebé impossible saber-ne un canvi aproximat, amb un euro ens van donar des de deu fins a cent rials iranians. Tampoc accepten targetes de crèdit que no siguin iranianes, ni es poden treure diners dels caixers; això sí, accepten qualsevol tipus de moneda en efectiu tot i que el canvi, com ja he comentat, funciona com ells volen.

Pel que fa a la religió són tolerants, però exigeixen que les dones portin el cap tapat amb un mocador. En espais de confiança poden anar descobertes. El Damavand està situat al nord del país i a només 80 quilòmetres al sud

del Mar Caspi. És el volcà actiu més alt de l'Àsia amb 5.615 metres d'altura i el cim més alt de l'Iran superant en més de 1.000 metres tots els altres que l'envolten; es miri d'on es miri és un con perfecte de tres mil metres de desnivell. Aquesta proximitat al mar i la seva altura, fan que tingui unes condicions meteorològiques molt concretes; degut a la seva alçada és un cim fred o molt fred i la innivació és molt abundant, però la neu està totalment condicionada al vent, que al tractar-se d'un cim isolat, el rep directament vingui d'on vingui i se l'emporta. Per altra banda, la neu dura és la predominant i característica a la muntanya, sobretot per sobre dels 4.000 metres, si bé la neu primavera abunda a final de temporada en cotes més baixes, difícilment hi trobarem neu pols.

Dalt el cim del Damavand (5.615 m).

L'època recomanada és a final de temporada, entre l'abril i juny, quan les temperatures no són tan extremes i el dia és més llarg. En dies bons i poc ventosos, podrem gaudir de neu primavera de força qualitat; ara bé, com en la majoria dels volcans la qualitat de la neu no és massa bona i sol ser sempre molt transformada, dura i ventada.

L'accés a la zona del Damavand per carretera és relativament fàcil i ràpid al estar situat només a un centenar de quilòmetres a l'est de la capital, Teheran; una gran ciutat de 8 milions d'habitants o 12 si es compta amb el seu extraradi. En només dues hores, es fa el trajecte fins a qualsevol dels

pobles que donen accés a la muntanya, sent Rineh o Polour, les bases més habituals.

El Damavand es pot pujar per qualsevol dels seus vessants, si bé el més transitat és el vessant sud pel qual vam pujar nosaltres; concretament des del poble de Rineh, on hi ha una casa-refugi de la federació anomenada *First Camp of Damavand*, que només obre als estrangers sota demanda i prèvia contractació a través d'una agència. A la muntanya hi ha tres refugis més, tots tres situats entre els 4.200 i els 4.500 metres; els dels vessants NE i O són de gestió privada mentre que el del vessant sud és gestionat també per la federació iraniana. És el refugi ano-

L'aresta NE amb les fumaroles ben actives.

menat Camp Three o Bargah Sevom, un refugi de nova construcció situat a 4.220 metres, que quan t'hi acostes sembla realment un dels grans refugis alpins; però un vegada al seu l'interior no té res a veure, és tan gran com fred i inhòspit, amb una taula i quatre cadires de plàstic al menjador i unes enormes habitacions comunitàries de fins a trenta places en lliteres de ferro realment incòmodes.

Es miri d'on es miri és un con perfecte de tres mil metres de desnivell.

L'ascensió al Damavand la comencem al *Camp One* de Rineh, a 2.000 m

sobre el nivell del mar, amb taxis tot terreny i per una pista de peatge en força males condicions, arribem fins al *Camp Two* situat als 3.000 metres. El camp és un campament de pastors de cabres i cavalls i hi trobem una mesquita, la *Sabebazzaman Mosque*; el camp no disposa de cap acomodament tot i que hi ha vestigis d'un antic refugi. A l'estiu, quan la ruta és molt concorreguda, si s'hi vol dormir ha de ser amb tenda. El paisatge de l'entorn és volcànic, sense cap arbre i amb arbustos baixos molt adaptats a les condicions extremes de temperatura i vent. Tot i l'austeritat no deixa de ser un indret bonic i amb un contrast molt marcat amb el Damavand que

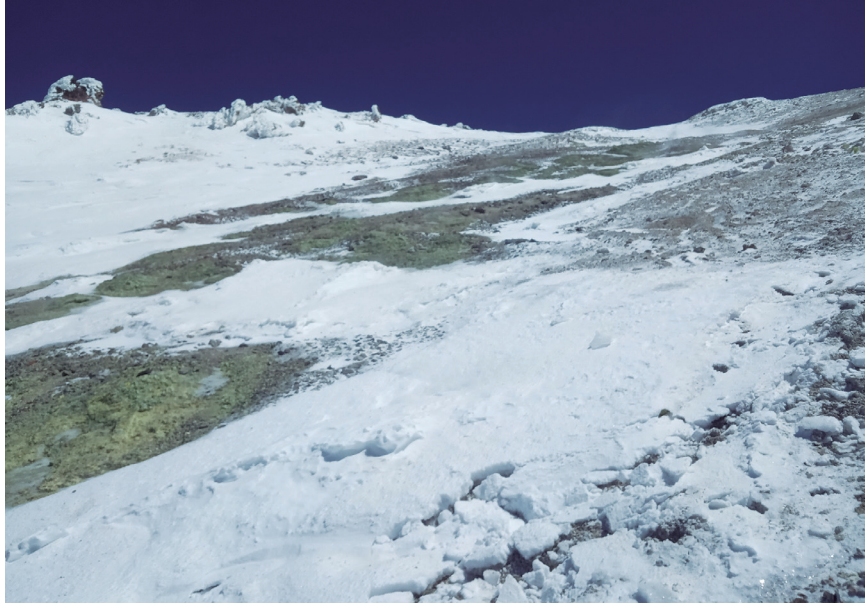
presideix l'entorn. El cim sembla que sigui a tocar, però és a més de dos mil cinc-cents metres per damunt nostre. El camp dos és un bon lloc per dormir si no s'ha d'aclimatat prèviament, en el nostre cas, i com que ja havíem arribat a més de quatre mil metres, vàrem seguir fins el refugi *Bargab Serom* situat a 4.220 metres d'altura. Cal dir que ens van pujar el material de dormir i el menjar amb mules fins al refugi, potser és un servei que no ens caldria com a muntanyencs però contribueix una mica a millorar la precària economia dels pastors locals. Al tractar-se de mitjans del mes de maig, vam haver de fer uns trenta minuts a peu fins arribar a la neu per un camí ben fresat. A final de temporada, la neu queda dipositada als rius de lava d'antigues erupcions formant petites valls ben innivades. Un cop calçats els esquís, queden 1.000 metres de desnivell fins el refugi. L'itinerari és evident i només es tracta d'anar guanyant alçada per amples pendents de neu. Just a sota del refugi, el pendent es redreça tot i que no presenta cap dificultat i seguidament s'ajeu, en el que serà l'únic tram més planer de tota l'ascensió. Es passa l'antic refugi, actualment en desús i pocs metres per sobre s'alça l'enorme refugi de pedra de nova construcció. A la tarda, seguim fins a 4.750 metres per acabar l'aclimatació, punt on se'ns posa a nevar i decidim

baixar al refugi, per sopar i dormir ben fresquets.

Pel matí la gent s'aixeca molt d'hora, s'hi posen a les tres o a les quatre de la matinada, però nosaltres decidim sortir amb les primeres llums, evitar la fosca i poder progressar més ràpidament. Se'ns dubte, va ser una bona decisió, doncs vam arribar a la mateixa hora al cim que els matiners i vam estar molta menys estona exposats al vent i al fred.

Pel matí la gent s'aixeca molt d'hora, s'hi posen a les tres o a les quatre de la matinada, però nosaltres decidim sortir amb les primeres llums .

Des del refugi, una ampla pala de forma triangular amb el pendent molt regular al voltant dels 30 a 35 graus ens fa guanyar alçada ràpidament. La neu és molt dura i unes ganivetes ens estalviarien moltes derrapades que ens minven forces, però no en portem!!! Decidim no posar-nos els grampons i anar pujant amb calma. La pala triangular es va estrenyent fins que als 5.350 metres i envoltats d'una forta olor a sofre, la neu s'acaba sobtadament. D'aquí al cim queden només 250 metres de desnivell per un terreny descompost sense neu i tenyit de groc per les constants fumaroles ben actives. A la pròpia alçada, hi hem de sumar l'olor constant a sofre; aquesta mescla no ens ajuda gens a

L'última pala, que dóna accés al cim.

respirar i a mi em va costar gairebé una hora fer aquest darrer tram.

El cim és el típic cràter arrodonit, poc profund, però molt ample; fa força vent i fred i hi estarem poca estona, just per fer quatre fotos. En Hosein em diu que és el dia amb millors condicions que ha pujat mai al cim, quina sort tenim!!! Devem rondar els 15 graus sota zero amb un vent de 40 a 60 km/h.

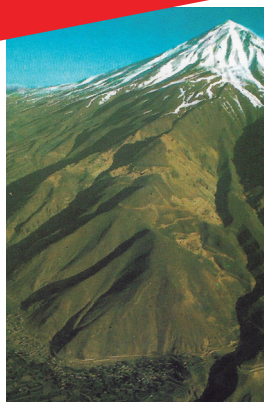
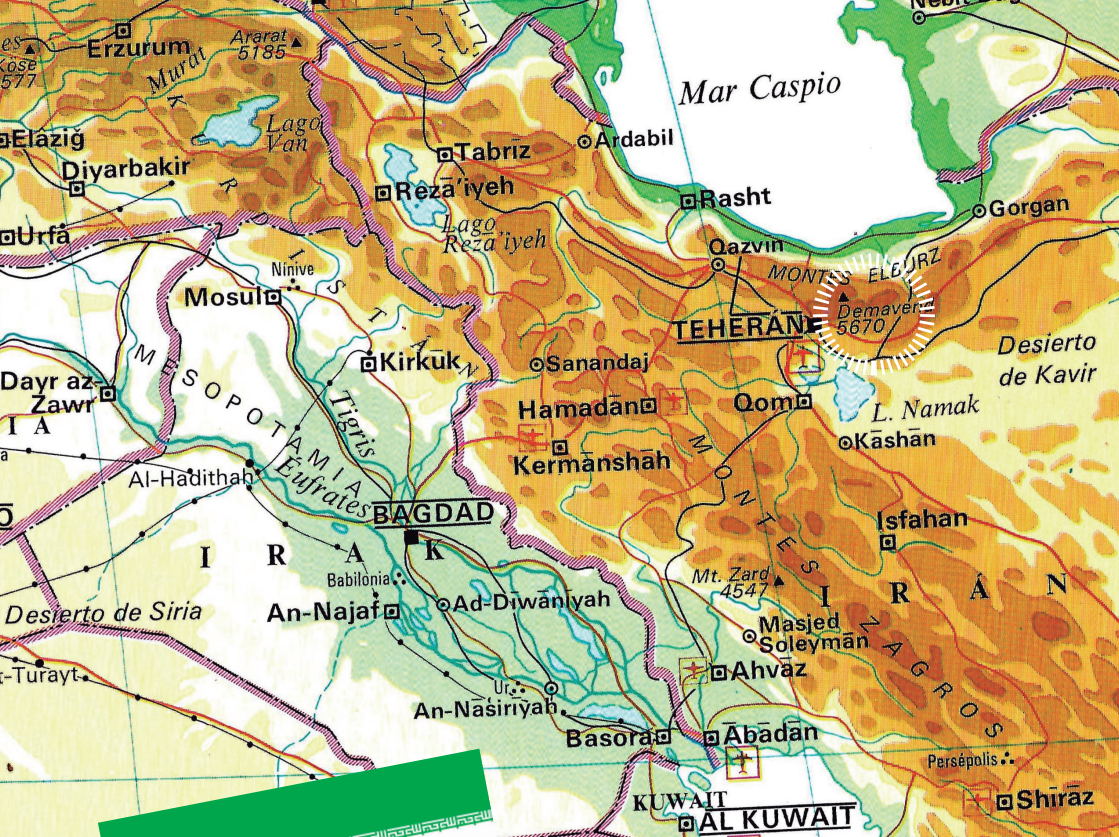
Pel descens baixem el tram a peu ràpidament i un cop a la neu ens espera un descens de 2.000 metres de desnivell. Al refugi ni ens aturem; de fet uns metres més amunt trenquem per una petita carena que ens conduirà a un d'aquells rius de lava que arriba fins al límit de la neu esquiable. La neu dura del matí, avui s'ha transformat força i ens permet gaudir de la neu primavera per sota dels 4.500 metres; però

en el tram final ja està molt malmesa i ens hem de treure els esquís una cinquantena de metres per sobre del punt d'ahir.

En trenta minuts a peu som de nou a la *Sabebazxaman Mosque* del camp dos. Hem passat en una hora, dels 5.600 metres als 3.000, de quinze sota zero a uns vint graus positius i el vent segueix igual.

Una bona experiència!

Antoni Massagué – Seva

El Damavand és el volcà actiu més alt d'Àsia.

IRAN

Població: 83.000.000 d'habitants

Capital: Teheran

Extensió: 1.648.200 km²

Ciutats principals: Ahvaz, Esfahan, Mashad, Qon, Shiraz, Tabriz.

Forma de govern: República Islàmica.

Idiomes: Persa (farsi), àrab, kurd, dialectes turcs.

Religions: musulmana xiïta i sunnita.

Moneda: Rial

Altitud màxima: Cim del Damavand (5.615m)

Altitud mínima: Mar Caspi (-26 m)

Gentilici: Iranià, persa, pèrsic.

A mitjans del 2018, l'Albert Baucells em va passar un recull de fotografies realitzades pel senyor Ramon Masferrer, referents als campaments dels aplecs de Sant Pere de Valldeneu realitzats els anys 1950 i 1952, que de seguida ens va semblar una bona idea publicar-les algun dia.

Unes fotografies magnífiques en les que hi surten un bon planter de nens i nenes, que de ben segur van ser el futur de l'entitat en els següents anys i que reproduïm avui en el present butlletí abans no s'esvaeixin dins la paperera de la història.

Cal dir, que al 1950, en Ramon Masferrer, era membre de la Junta del president Joan Serra Vall-llobera i gestionava la secció de: divulgació, butlletí, propaganda, conferències, projeccions i cinematografia.

Però aprofitant aquest aparador purament fotogràfic, m'ha semblat també oportú recordar alguns dels fets escaiguts a l'ermita de Valldeneu en aquell parell d'aplecs.

Tal com esmenta el llibre «Excursionistes Recordats» de Josep Barberà, publicat per l'Abadia de Montserrat, mossèn Antoni Batlle, membre del

CEC, va fer l'entronització de Sant Bernat de Menthon en el primer aplec de Valldeneu, promogut per Josep Mª Nuix, que va ser el fundador i organitzador del mateix. En el mateix acte, a més d'honorar al patró dels excursionistes i esquiadors, es va convidar a totes les entitats excursionistes de Catalunya a crear un Patronat de Sant Bernat de Valldeneu i consensuar un aplec anual en el santuari.

Tot i que al 1950 no es podia realitzar cap acampada multitudinària o general a Catalunya, les autoritats de l'època no van trobar cap motiu per

prohibir la trobada, atès que es va proposar com un acte popular i religiós. Aquell primer aplec de Valldeneu, es va realitzar el 3 de setembre de 1950, després de rebre els permisos i autoritzacions pertinents de la «Federación Española de Montañismo» i el «Gobierno Civil» i va ser organitzat per l'Agrupació Excursionista de Catalunya amb la col·laboració dels Minyons de Muntanya i diverses entitats excursionistes.

Les autoritats de l'època no van trobar cap motiu per prohibir la trobada.

El cas és que l'acampada va reunir unes 230 tendes de campanya (en algunes cròniques parla fins i tot de 270) a més d'una tenda gran que va fer de capella, en la qual s'hi van realitzar els actes religiosos. Del que sí n'ha quedat constància és que aquell cap de setmana va reunir més de 1200 excursionistes provinents de 43 entitats diferents de Catalunya, tot un èxit en aquella època, on les comunicacions no eren fàcils.

El dissabte es va beneir la nova campana de l'ermita, pagada per les famílies Grau i Senties de Sant Martí

de Centelles i al vespre es va fer un gran foc de camp, amenitzat espontàniament pels socis de les diferents entitats amb cançons de muntanya, acompanyades de guitarres, acordions, harmòniques i flabiols.

Acabada la vesprada però, hi van haver uns moments de tensió, quan un grup d'una dotzena de components del «Frente de Juventudes», degudament uniformats, es van presentar al campament cantant cançons patriòtiques. Sembla ser que mentre realitzaven diverses salutacions de «cortesía» amb els responsables de l'aplec, va

En Josep Mª Nuix, promotor i organitzador del primer Aplec de Valldeneu.

començar a caure un ruixat i van acabar marxant per on havien vingut. Tot i que la pluja va fer la guitza als acampats durant bona part de la nit, l'endemà va fer un dia esplèndid. Durant la missa de campanya, celebrada per mossèn Josep Vall d'Aiguafreda, es va beneir la imatge de Sant Bernat de Menthon, que es va portar en processó pels boscos del voltant de l'ermita.

La vetllada va acabar havent dinat amb una audició de sardanes i amb el compromís de que l'Agrupació Excursionista de Catalunya, a més

de les entitats que ho desitgessin, hi feren altres campaments a futur.

El 22 de juny de 1952, la Unió Excursionista de Vich, va realitzar a Sant Pere de Valldeneu el «II Acampament de Sant Bernat de Menthon».

Per part de la Unió Excursionista de Vich, hi van assistir el president de l'entitat, en Josep Serra Vall-llovera, acompanyat del responsable de la secció infantil Carles Soler, la integrant de la secció femenina Rita Peré, a més del membre de la junta Ramon Masferrer, esmentat abans, juntament amb una trentena de socis de l'entitat.

Al cap d'un parell d'anys, concretament el 22 de juny de 1952, la Unió Excursionista de Vich, va realitzar a Sant Pere de Valldeneu el «II Acampament de Sant Bernat de Menthon», que va reunir 350 persones que van honrar novament al patró dels excursionistes amb diferents actes religiosos, cançons i ofrenes florals.

La trobada festiva, va reunir un bon nombre d'artistes locals que van animar el festival a més dels membres de l'«Orfeón Laudate» que hi van cantar desinteressadament.

L'aplec del 1952, va ser organitzat pel mateix president Joan Serra Vall-

Un clàssic anunci de l'època.

SANT BERNAT DE MENTHON

A l'any 923, al castell de Menthon situat a França a l'oest de la muntanya de Semnoz, prop d'Annecy a l'Alta Savoia, hi va néixer el petit Bernat que des de ben jove va manifestar que volia escampar la paraula de Déu pel món. Tot i ser fill d'una noble família d'aristòcrates, aviat va rebutjar luxes

i riqueses. Va ser ardiaca de la seu d'Aosta, predicant per les seves valls alpines, i fundador dels monestirs del Gran i Petit Sant Bernat, on donava protecció i acolliment a viatgers i pelegrins. Bernat de Menthon va ser un gran descobridor i coneixedor dels camins del Alps, que va recórrer una i altra vegada, donant consells als viatgers sobre com havien d'afrontar les inclemències del temps en els durs hiverns i advertint-los al mateix temps dels perills i conseqüències que comportava moure's per l'alta muntanya.

El 28 de maig de 1008, morí a Novara als 85 anys i fou canonitzat el 1681.

A l'any 1923 el papa Pius XI, l'anomenà oficialment el patró dels muntanyencs, excursionistes i esquiadors.

llovera, juntament amb els membres de la seva junta, que pràcticament no havia variat respecte al 1950.

A partir del 1960, l'entitat va traslladar la majoria dels seus actes al pla de Savassona.

Les imatges del present article, preses pel senyor Ramon Masferrer ens mostren molta quitxalla que va gaudir de les activitats d'aquells aplecs i que a data d'avui poden tenir, 70, 80 anys? Potser més d'un soci s'hi reconeixerà! Estaria bé!

Joan Conill – Vic

La tardor del 1919, continuà amb molta activitat social de caràcter cultural i educatiu, però amb l'absència d'excursions que haguessin transcendit a la premsa escrita o al propi butlletí de l'entitat. Segons consta en aquests mitjans, hi hagueren diverses sessions cinematogràfiques i conferències interessants com les del metge i excursionista Manuel Font i Torné, membre del CEC i gran aficionat a la fotografia i l'astronomia. A part, fou un dels primers metges que va descriure el mal d'altura amb conceptes moderns. El personatge oferí una dissertació sobre la formació del sistema planetari i la peculiar topografia de la lluna, satèl·lit del planeta terra. Acompanyà la vetllada amb una sessió de diapositives on es pogueren veure imatges dels cràters Tycho, Copernicus i Aristarco. També es van portar a terme altres conferències més populars, com la d'Aureli Capmany, destacat folklorista de l'època, que tractà el tema de les rondalles catalanes. Però, una de les més esperades tingué lloc el 16 de novembre i fou la conferència de Josep Sans, amb fotografies de Josep Genís i Lluís Arumí els quals van posar en escena la gesta dels primers vigatans que van conquerir l'Aneto aquell

Cent anys després, la Unió Excursionista de Vic ha pogut rescatar aquelles imatges i produir un vídeo documental .

mateix estiu, i que fou seguida amb entusiasme a la cel·la del Temple Romà amb un ple absolut. Cent anys després, la Unió Excursionista de Vic ha pogut rescatar aquelles imatges i produir un vídeo documental històric "Vigatans a l'Aneto 1919-2019", el qual va ser estrenat el passat 9 de novembre a l'auditori del Sucre dins dels actes commemoratius Osonencs a l'Aneto, que també

"Els excursionistes fa 100 anys"

portà a la pantalla la pel·lícula "Maleïda 1882", relatant l'ascensió del poeta Jacint Verdaguer a la gran muntanya. Aquestes projeccions formaven part de la programació oficial de la Fira de la Muntanya d'aquest 2019 i van tenir molt bona acollida. Probablement les imatges de Genís i Arumí amb suport de vidre no van transcendir aleshores més enllà dels entorns familiars, però ho hauran aconseguit cent anys després amb la versió digital del documental penjada a les xarxes. En el rigor de l'entitat, el 21 de desembre del 1919 es realitzà la Junta General Reglamentària per aprovar els comptes i elegir la junta directiva pel proper any 1920. En la societat vigatana cal destacar les conseqüències dels forts aiguats de primers d'octubre del 1919. Després de tres dies de llevantada, les pluges feren pujar entre 3 i 4 metres el cabal dels rius Méder i Gurri provocant inundacions al Prat de la Riba i al carrer de les Adoberies, destrasant també les palanques del Remei i del Marcé. Les notícies del riu Ter i Freser també foren desoladores amb estralls importants a la via del ferrocarril en el tram de Ripoll a Ribes el qual havia entrat en servei aquell mateix estiu. També cent anys després hem tornat a tenir una situació similar d'inundacions a la comarca de la Conca de Barberà amb una devastació força considerable. En aquest cas, la situació de pluges

El cràter Copernicus

Link Audiovisual: <https://www.youtube.com/watch?v=vRYD5StQJl8>

AQUÍ, ARA I AHIR

va durar només unes hores, però els efectes sobre el territori van tornar a ser catastròfics. Cal dir però, que la distància entre aquesta comarca i Osona és només d'un centenar de quilòmetres. La comunitat científica fa temps que alerta de l'increment de fenòmens meteorològics violents en aquest entorn de canvi climàtic. Algú s'ho creu i d'altres no, però en aquesta ruleta russa hi juguem tots. Que tinguem sort!

Lluís Santanach - Vic

EL PONT VELL DE CAMPDEVÀNOL

Els que som excursionistes, muntanyencs, esquiadors o boletaires de la comarca, segurament passem infinitat de vegades a l'any per Campdevànol, en aquest tram de la N-260, sense fixar-nos en l'anomenat pont Vell que des de la carretera mena al centre de la població.

El pont, va ser inaugurat al 1899 per les autoritats de l'època i beneït en el seu dia pel bisbe Morgades de Vic el qual també va assistir a l'acte. L'obra, que es venia reclamant des de feia molts anys, va substituir una antiga palanca de fusta que fins llavors creuava el riu. Avui dia, la vegetació de ribera i diversos pollancrens alts, ens priven de veure'l quan circulem en direcció a Ribes de Freser i quan baixem en sentit contrari, tampoc hi veurem l'edifici en forma de torre que hi havia a la seva entrada. Tot i que les cases de l'altra banda del pont es mantenen gairebé iguals però ben reformades, la carretera ha guanyat amplada adequant-se a les necessitats de la circulació actual, mitjançant un voladís sobre pilars a la banda del Freser. Sota l'esmentat voladís, avui hi ha el passeig anomenat de la Sèquia Molinar i fins i tot un petit rocòdrom.

La foto antiga pertany al 1940.

Joan Conill - Vic

Des del cim, sembla que tenim el Mont Valier a tocar.

Aprofitant els llargs dies del mes de juny i la festivitat de Sant Joan, ens apropem al salvatge Pallars Sobirà amb dos objectius: el primer, fer una ruta d'alta muntanya en un lloc preciós, culminant al cim de la Pala Clavera (2.721 m) i per altra banda, passar la nit de sant Joan al poble d'Isil on fan la tradicional baixada de les falles.

Sortim dissabte direcció al Refugi del Gerdar, un punt estratègic al bonic bosc del mateix nom al peu del port de la Bonaigua. Just arribar, deixem les coses i ens dirigim cap al poble d'Isil a veure les falles de la nit de sant Joan. I anem ben d'hora, perquè l'aparcament és limitat i tanquen la carretera un cop és ple. Hi ha molta gent, però sense arribar a ser angoixant. Per fer temps fins a les deu de la nit quan comencen a baixar els fallaires, donem un

volt pel poble i aprofitem per sopar-hi, sense oblidar-nos de la coca i el cava. A les deu comença l'espectacle, amb els fallaires baixant des del turó del Faró fins al poble, tot fent una ziga-zaga de foc animats per gralles i arribant fins a la plaça on hi ha l'encesa d'un gran tronc. Ens ho passem d'allò més bé, però decidim no allargar gaire més la festa i cap a la una de la nit tornem al refugi.

A un quart de set del matí ja estem esmorzant, amb una mica de son però amb ganes de gaudir del dia que es presenta radiant. Hi ha moltes ganes de començar la magnífica ruta que tenim davant. Sortim del refugi en cotxe direcció de nou a Isil, després a Alós d'Isil, i finalment al refugi del Fornet on aparcuem el cotxe al pont de la Perosa, a uns 1.450 m d'alçada.

El recorregut que farem avui forma part dels Camins de la Llibertat, és a dir, passos fronterers que van ser l'escapatòria de molts jueus que fugien de la barbàrie "nazi". Un cartell explicatiu al costat del pàrquing ens ho recorda. Al cap de poca estona de caminar, l'espectacle està servit: aigua brollant de tot arreu, torrents cabalosos i molt sorollosos, verd intens, esclat de flors, congestes de neu, ramats de bestiar, isards, marmotes, realment aquest any la muntanya està espectacular, i amb aquest dia que ens fa, encara més. Caminem primer per una pista herbada i després per un petit sender poc fresat que segueix el riu cap al barranc de Clavera.

Realment aquest any la muntanya està espectacular, i amb aquest dia, encara més.

En pujada forta i sostinguda seguim el GR fins l'estany de Clavera a uns 2.200 m. Aquí el paisatge canvia radicalment, encara hi ha grans congestes de neu, el llac està encara bastant glaçat i l'accés al coll de Clavera el fem tot amb neu. Amb prudència no són necessaris els grampons perquè la neu és força tova. Tot i això, la inclinació i el desnivell a superar són prou importants per intentar no perdre la concentració. Així que, en uns quaranta-cinc minuts més, ens plantem al coll de la Pala Clavera. Les vistes espectaculars, amb l'Estany Llong encara glaçat i el Barlongera. Des del coll, encarem la cresta fins al cim, sense més dificultats que creuar algunes congestes de neu en alguns punts concrets. Des del cim, el Mont Valier, senyor del Couserans francès, sembla que el

tinguem a tocar. És una vista singular cap a aquest imponent cim de 2.838 m. Veiem també el refugi dels Estagnous, i la vista en els 360° és un espectacle: Maladeta, Posets, Parc Nacional d'Aigüestortes, Montroig, Pica d'Estats, Pic de l'Orri, etc etc. Fem les fotos de rigor de grup i després d'estar gaudint una bona estona de l'espectacle, refem el camí pel mateix lloc. Ara sí que al coll traiem el piolet i alguns de nosaltres també els grampons i baixem de nou el llac. Parem a dinar al costat d'un preciós salt d'aigua, i contents però amb les cames que ja comencen a notar els 1.300 m de desnivell, arribem al cotxe. No podem evitar la temptació de banyar-nos al riu que baixa amb força per treure'ns la calor i fer un beure a la Guingueta abans de tornar cap a Vic, ens ho hem merescut!. Sortida espectacular per la zona, l'estat de la muntanya, ideal i molt bon ambient al grup. No es pot demanar més per haver passat un magnífic cap de setmana.

Per a saber-ne més:

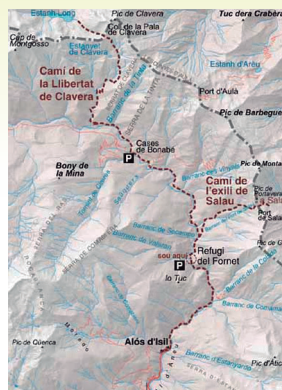
Quan un es perd per les muntanyes pallareses, admira la seva bellesa, gaudeix trepitjant aquells colls i aquells cims de difícil accés i, no pot deixar de pensar en tota aquella gent que hagueren de fugir perseguits pel règim "nazi" i que creuaven aquests idíl·lics paratges en condicions molt i molt precàries. Una mort segura els empaitava i no hi havia més alternativa que llançar-se muntanya amunt,

creuant aquests colls nevats, a ple hivern, amb mal temps, sense equip ni calçat adequat i acompanyats de criatures. Durant el nazisme, una de les rutes d'evasió més transitades per persones de confessió jueva fou la que comunica el departament francès de l'Arieja amb la Val d'Aran a través del pòrt de Gireta (2.593 m). El trajecte partia de les proximitats de Saint-Girons i, un cop travessat el pòrt de Gireta, es descendia fins al llogarret de Montgarri. Posteriorment, continuaven en direcció al Pallars Sobirà, seguint el camí paral·lel al riu Noguera Pallaresa, i arribaven a les bordes de Perosa i després a Alòs d'Isil.

Set dècades després aquests vint-i-tres quilòmetres formen part del projecte de recuperació històrica "Perseguits i salvats", promogut per la Diputació de Lleida, i que abraça cinc comarques: Val d'Aran i l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell i la Cerdanya. La connexió entre la Val d'Aran i el Pallars Sobirà n'és el darrer i cinquè itinerari senyalitzat. Amb iniciatives com aquesta, es poden recórrer els itineraris que servien per creuar cap a Catalunya des de França. Una bonica manera de conèixer la nostra història tot fent muntanya.

Montgarri

Data de realització: 23 i 24 de juny de 2018
 Desnivell: +1300m / -1300m
 Dificultat: fàcil sense neu, en cas d'haver-ni, es complica bastant. Físicament, demandant.
 Cartografia: Ed. Alpina Val d'Aran 1:50.000

Marta Gallach i Xavier Tarradas - Vic

L'HIVERN QUE VINDRÀ

La present fotografia està presa el mes de juliol d'aquest any en un dia que vam sobrepassar de llarg els 30° de temperatura a la ciutat.

A la plaça de l'Àngel Custodi de Vic, davant l'església dels Caputxins, aquest xicot africà esperava l'autobús urbà amb aquesta magnífica estufa de butà que acabava de comprar o potser li havia donat algú. Segurament no ho sabrem mai.

Però els comentaris dels clients sobre aquesta curiosa «estampa estiuenca», aviat van volar com coloms a la terrassa del bar que hi ha a la mateixa plaça.

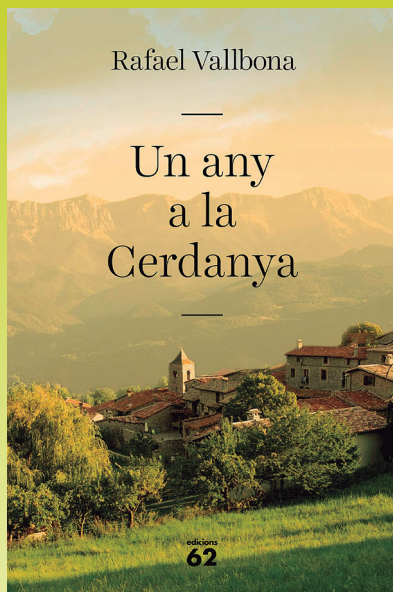
Des del que deia que el xicot deuria haver trobat una bona oferta i l'havia d'aprofitar, encara que fos a ple estiu; a d'altres més clàssics que deien que «home previngut val per deu».

Amb l'estufa al costat del banc, més d'un vailet que passava, feia veure que s'hi escalfava, fet que el xicot es prenia amb gràcia i bon humor.

Quan va arribar l'autobús, ell i la seva càrrega van pujar al vehicle amb alguna dificultat, camí del seu destí.

En el racó d'alguna llar, la magnífica estufa ja espera el proper hivern que irremeiablement un dia o altre arribarà.

Cap de Redacció

Un any a la Cerdanya.
Rafael Vallbona. Edicions 62.

El periodista i escriptor Rafael Vallbona ha mantingut un vincle molt estret amb la Cerdanya.

Des de ben jovenet ha pujat regularment a Puigcerdà des de Barcelona, i amb el pas del temps la gent de la comarca pirinenca l'ha acollit tant bé, que fins i tot ha arribat a sentir-se una part més de l'univers ceretà.

El seu llibre vol ser un homenatge al paisatge extraordinari d'una comarca que la història ha dividit amb el traç d'una frontera, que persisteix malgrat la supressió de la duana.

En Vallbona ens descriu les valls de la Llosa, de Campcardós, d'Eina,...a peu i a vegades amb bicicleta. Ell percep la natura com una font de coneixement i amb una mirada atenta, fa de la seva descoberta un relat viu i ple de significat.

Aquest dietari que segueix el curs de les estacions de l'any, no oblida mai el testimoni humà de la gent del territori, tant dels nascuts allà, com dels nouvinguts que han contribuït a modelar la Cerdanya que coneixem avui.

La publicació ens mostra des dels pioners de l'estiueig, passant pels promotors de la pràctica de l'esquí o els restauradors que han contribuït a la bona imatge de la cuina ceretana, sense oblidar a la gent del camp, de la cultura, del periodisme o de la història. Tots ells, han vertebrat un ecosistema humà que palpita i manté ben viu l'esperit d'aquesta comarca pirinenca.

Jordi Anglada_Llibreria Anglada - Vic

ORIENTACIÓ

Guinedell Faja es proclama Campiona de la Lliga Española d'Orientació a Arcos de la Frontera

L'equip cadet de l'entitat, es proclama campió de Catalunya de relleus mixtes.

CURSES DE MUNTANYA

Durant la tradicional festa de la FEEC que es va celebrar a Barcelona el 28 de novembre es va fer un reconeixement a l'Olla de Núria per ser la primera cursa retransmesa en directe per TV3

Dos equips de l'entitat van participar en la cursa solidària per equips a Palafrugell en el marc de la Oncotrail, una cursa ideada, orquestrada i promociionada per Lluís Comet, membre de la junta de la Unió Excursionista Vic.

Exitosa 39a caminada Matagalls-Vic, que va gaudir d'una gran afluència de públic malgrat coincidir amb les eleccions estatals.

Anna Comet tanca una temporada excepcional després de la seva maternitat amb la victòria a l'Everest Trail Race. Una temporada que ha inclòs curses guanyadores com la Trans Rockies Run o la Desert Run, passant també pels campionats del Món a Portugal.

ENTITAT

Aturada de l'entitat durant una setmana laboral en reivindicació contra la sentència dictada en referència als presos polítics.

La FIRA DE LA MUNTANYA va ser un èxit. Des de l'entitat es van promoure diferents actes, tots ells molt satisfactoris, destaquem:

OPEN BLOC: es van reduir el nombre d'inscripcions disponibles per tal de descongestionar l'espai. En les passades edicions el gran volum de participants va alentir el procés. Enguany el canvi ha estat valorat com a molt positiu. Es van vendre totes les entrades i es va poder oferir als participants una molt bona experiència. També es va fer canvi amb el sistema de puntuacions de les categories per sota de 16 anys, eliminant les finals i incloent en la prova una sèrie d'etapes que puntuaven més i que estaven controlades per un àrbitre.

ESCOLA ESPORTIVA: Durant tota la tarda, membres de l'escola esportiva van visitar l'espai de la Unió Excursionista situat a l'auditori del VIT. Allí els pares van poder recollir l'equipació de la temporada, i els infants van poder degustar un circuit d'orientació.

PROJECCIÓ DOCUMENTAL VIGATANS A L'ANETO: es va presentar el documental produït per la Unió Excursionista Vic. L'audiovisual explica la història dels primers vigatans que van ascendir al cim de l'Aneto. La història s'ha reconstruït amb les poques imatges que s'han trobat i amb la interpretació que es va fer del trajecte d'acord amb altres ascensions documentades de l'època.

Seguidament es va projectar la pel·lícula: "Ma-leïda 1882" referida a l'ascensió efectuada per Jacint Verdaguer uns anys abans.

PRESENTACIÓ de L'ONCOESQUIMO, el repte solidari que organitzen conjuntament Òsona Contra el Càncer, Oncolliga Girona i la Unió Excursionista Vic.

CONFERÈNCIA de JORDI CAMINS "EL CANVI CLIMÀTIC EN LES GLACERES DELS PIRINEUS", una xerrada promoguda per l'entitat dins el marc de la Fira de Muntanya, sorgida arrel de la celebració de la primera ascensió vigatana a l'Aneto.

BONES FESTES!

Montanya de llibres, llibreria de muntanya i viatges.

AGENDA

desembre_19 gener/març_20

10 i 15 desembre	Curs Seguretat i Allaus
14 desembre	Sortida col·lectiva a Sant Martí Xic com a festa de fi d'any de les col·lectives SAM
15 desembre	Sortida col·lectiva a l'ermita de Sant Sebastià com a festa de fi d'any de les col·lectives d'Escampant la Boira
15 desembre	Copa Catalana MBT-O a l'Esquirol
21 desembre	Torrònada - Festa de Nadal a l'entitat amb cantada de nades i pujada del pessebre a la Creu de Gurb
28 desembre	7a Crononúria Memorial Ramon Casadevall
9 i 12 gener	Curs: Progressió amb grampons i piolet
1 i 2 febrer	Curs: Esquí de muntanya nivell 1
6 i 9 febrer	Curs: Progressió amb raquetes de neu
28 i 29 febrer, 1 març	Curs: Excursionisme
7 i 8 març	Curs: Esquí de muntanya nivell 2
29 març	1a Oncoesquimo a Vall de Núria

Saps que...

Degut a la periodicitat trimestral del butlletí, l'apartat de les notícies mantindrà una versió reduïda de les més significatives en cada exemplar. Per estar al dia de les mateixes i de les properes activitats, podeu consultar sempre la pàgina web de l'entitat.

+INFORMACIÓ

93 885 51 20

www.unioexcursionistavic.org

secretaria@unioexcursionistavic.org

